

FIBI SÁNDOR

## HUSZONÖT ÉVE A TÁRSUNK...



Emlékezésre, elmélkedésre, az eddigi elkötelezett együttműködés és szakszerű, hatékony segítség megköszönésére, békésen szép, biztató gondolatok megfogalmazására szinte kívánni sem tudnék ideálisabb időt a mostanánál... Csendes februári délelőtt, kinn gyönyörűen hull a Csallóközhöz egyre hűtlenebb, régen várt hó, és szinte rutinszerűen újra kezembe veszem a Katedra legutóbbi – 2018 januári – számát. Nemcsak átlapozom, ugyanis nyugdíjas pedagógusként mindmáig az egyik leghűségesebb barátom, akivel a lap szerkesztőbizottságának elnökeként nemcsak köszönőviszonyban vagyok, hanem kollégáimmal – lapunk főszerkesztőjével, szerkesztőnőjével, a szerkesztőbizottság tagjaival – együtt érzem/érezzük is e megbízatás felelősségét és súlyát. Őszintén vallom, hogy a Katedra az elmúlt évek során sokszor segítette munkámat, tájékoztatott, felhívta a figyelmemet, tanácsot adott, de lehetőséget is arra, hogy tapasztalataimról, elképzeléseimről munkánk színvonalának emelését tartva szem előtt tájékoztathassam felvidéki magyar kollégáimat, a sok ezer magyar pedagógust. Tájékoztassam ugyanúgy, mint a lapunkban eddig közölt sok-sok írás szerzője, azok a nagyszerű gyakorló pedagógusok, ismert és elismert hazai és külföldi szakemberek, akik már ráéreztek, illetve tudatosították, hogy az önképzés, az önművelés, együttgondolkodás, együttműködés egyik leghatékonyabb formája, eszköze a szakirodalom rendszeres tanulmányozása – beleértve természetesen a

felvidéki magyar pedagógusok egyetlen módszertani-szakmai folyóiratát, a Katedrát. A mi folyóiratunk azonban nemcsak az egyes tantárgyakat oktató kollégák szűken értelmezett szakmai-módszertani munkáját segíti, hanem a pedagógusok számára elengedhetetlenül szükséges társtudományok területéről is rendszeresen közli azokat a szükséges ismereteket, amelyek nélkül a pedagógus egyszerűen nem végezhet sikeres munkát. Tehát nem lesz képes folyamatosan sikerélményhez juttatni és ezáltal motiválni, megnyerni, a tudatos ismeretszerzés útjára vezetni a diákokat. Nem lesz sikeres az az igyekezete sem, hogy kivívja a szülők tiszteletét, és ők hajlandók legyenek őszintén, folyamatosan, sikeresen együttműködni a pedagógussal. Képtelen lesz megfelelni annak a comeniusi követelménynek, mely szerint tudás nélkül nem lehet, szív nélkül pedig nem szabad tanítani...

Szeretném remélni, hogy lapunknak ez az általam most említett száma is eljutott minden kezdő, de huzamosabb idő óta tanító magyar pedagógushoz, hiszen többek között szinte élményszerűvé tette az olvasók számára pl. a XXVI. Katedra Napok rendezvényét, amely iránt a pedagógusaink – sajnos – nem tanúsítottak kellő érdeklődést még akkor sem, ha egyébként tudjuk mindannyian, hogy ez a rendezvény a felvidéki magyar pedagógusok számára szervezett egyik legfontosabb szakmai találkozó és vitaforum. Ezen a tanácskozáson többek között Kantár Balázs fiatal kollégánk rendkívül tapintatosan,

ugyanakkor őszintén és szakszerűen szólt minden magyar pedagógushoz. Felhívta a figyelmüket a pályakezdés igényes és korántsem könnyű volta-ra, emellett saját tapasztalatai alapján tanácsokat is adott a fiatal, de az idősebb kollégáknak is a problémamentes együttműködés, az elvárható segítség és támogatás szükséges biztosításához, és mindezt kimondottan a gyermekek érdekében... Sorolhatnám persze az adott számban megjelent további írásokat, sőt az előző évfolyamok minden számában közöltek is, és mindegyikkel kapcsolatban nyugodt szívvel megjegyezhetném, hogy bizonyára gazdagította az érdeklődő pedagógusok ismereteit, hiszen segítséget nyújtott és számtalan esetben konkrét tanácsokat is adott a pedagógusi munka hatékonyságának, eredményességének a fokozásához, az egyes tantárgyak tanítása színvonalának emeléséhez. És akkor még nem említettem lapunknak azt a kimondottan hasznos küldetését – és annak következetes teljesítését –, amellyel sikerült valóban országos szintre emelni a Katedra-versenyeket, és évente több ezer magyar diákot bekapcsolni e nemes és a tanulók számára kimondottan hasznos tanításon kívüli tevékenységbe.

Mindezek ellenére mégsem lehetek, nem lehetünk elégedettek, hiszen mélyen elgondolkodtató az a tény, hogy viszonylag nagyon sok felvidéki magyar pedagógus mindmáig nem találta meg az utat a Katedrához, a mi egyetlen magyar nyelvű szakfolyóiratunkhoz, de a Katedra Napokhoz sem. Szinte érthe-

PÉK ÉVA

## TÖRETLEN HITTEL

„Tisztelt a múltat, hogy élhesd a jelent, és munkáldkj a jövőn.” (Széchenyi István)

A fenti Széchenyi-idézet minden korban aktuális, mert a múltunk, történelmünk, irodalmunk, kultúránk ismerete nélkül nehezen boldogulnánk a jelenben, és a jövőnk is bizonytalan lenne. Olyanok lennénk, mint a vakvágányra terelt vonatok, egy darabig még haladnánk, élnénk a múltból, az emlékekből, aztán megállnánk, mert a vágány véget ért. Hogy ez ne következessen be az életünkben, csupán rajtunk, felvidéki magyarokon múlik. Mert megvannak azok a magyar intézményeink, iskoláink, kulturális szövetségünk – a Csemadok és számtalan lehetőség –, mellyel élnie kell, kellenie minden szlovákiai magyarnak, s akkor a vonatunk is sebesen haladna a kitűzött cél felé.

Minden az iskolaválasztással kezdődik. Magyar gyerek magyar iskolába járjon, az anyanyelvén tanuljon olyan intézményekben, ahol magyar nyelvet, magyar kultúrát tanítanak, ahol a gyermek mindent az anyanyelvén, magyarul sajátít el. Ha a biztos alap megvan, utána már következhet az építkezés: a képességfejlesztés, a tudás lehető legmagasabb szintű átadása. Ez a pedagógusok feladata, a mindenkori magyar tanítóké. Mellettük álljon ott a magyar szülő a magyar gyermekével, hogy kölcsönösen erősítsék, segítsék egymást, higgyenek, bízzanak egymásban, s akkor a „mesterhármás” így, együtt biztosan eredményes lesz.

Minden lehetőséget, alkalmat meg kell ragadni, különféle kulturális, közösségi rendezvényekre, találkozókra, versenyekre el kell menni, ahol „magyar kultúrát osztanak” önzetlen önkéntesek, mert mindig, mindenhol tanulunk, tapasztalunk, hazaviszünk valamit. Panaszra nincs okunk, kulturális rendezvényekből van bőven, Pozsonytól egészen Királyhelmecig. Szereplők százai számos helyi, regionális és országos rendezvényen énekelnek, táncolnak, muzsikálnak, szavalnak, emlékeznek híres szülőteikre. S amit a mindenkori szervezők tesznek, az már nem egyszerűen munkahelyi feladat, hanem kulturális „misszió”. Hisz egész életünk tanulás, mely valahol még az anyaméhben kezdődik, és a sírig tart. Ezért nem tétlenkedni, cselekedni kell, de még ma, mert holnap már talán késő lesz.

Érdekes nép, nemzet a magyar – nagyon tudunk ünnepelni, örülni, sírva vigadni és vigadva sírni. Temetni, koszorúzni, gyászolni, emlékezni, múltat idézni, Himnuszt énekelni átszellemülten, őszintén, vagy csak magunkban mormolva a szöveget, mint a Miatyánkot. Vagy még mindig félünk színt vallani, s nem merünk őszintén, szívből örülni, emelt fővel járni, kokárdát a mellünkre tűzni az arra méltó nemzeti ünnepeink alkalmából? Nem magyarkodásból, egyszerűen csak a lelkünk örömére, hovatartozásunk jelzésére.

Talán még a génjeinkben hordozzuk ezeréves múltunkat, a sok megaláztatást, meghurcoltatást – a tatárt, a törököt, 1848-at, október 6-ot, Trianont, a Don-kanyart, Gulagot, a kitelepítést, a deportálást, a magyar iskolák bezárását, édes anyanyelvünk gúzsbakötését, a jelenleg is érvényben lévő nyelvtörvényt. Ez lehet az oka annak, hogy még mindig a helyes, megfelelő utat keressük, s az elindulás, a baráti kézfogás várat magára. Pedig már ideje volna elindulni a cél felé, kéz a kézben, tiszta, őszinte magyar szívvel egy közös ügy érdekében. Félretéve az önös érdekeket, hogy az a „vonat” a kitűzött cél felé

tetlen, és nem is találunk egyértelműen elfogadható választ arra sem, hogy a viszonylag nagy diáklétszámú, teljesen szervezett alapiskolák mindössze egy vagy jobb esetben két példányt igényelnek lapunkból, és inkább vállalják a sokkal költségesebb fénymásolást, hogy a Katedra-versenyekbe bekapcsolódó pedagógusokhoz és diákokhoz eljuttassanak a verseny feladatai... Sajnos az óvodáinkban és a középiskoláinkban is ugyanez a helyzet. Éppen ezért külön megbecsülést és köszönetet érdemel a kassai Márai Sándor Alapiskola és Gimnázium, az érsekújvári Czuczor Gergely Alapiskola, a Komáromi Eötvös Utcai Alapiskola, és a Nyárasdon, valamint a Felsőszeliben működő alapiskola, ugyanis csak ebben az öt iskolában döntött úgy az igazgatóság és a pedagógusközösség, hogy az esetleges anyagi problémák ellenére is 6-7 példányt igényelnek lapunkból. Tudjuk, hogy az anyagiak milyen fontos szerepet játszanak az életünkben, de ez talán mégsem lehet elfogadható magyarázat arra, hogy a felvidéki magyar tanítási nyelvű óvodákban, alap- és középiskolákban tanító több ezer magyar pedagógus közül mindössze néhány száz tartja fontosnak, hogy postaládájában minden hónapban ott legyen az egyetlen magyar pedagógiai szakfolyóirat, a Katedra...

Gondolkozzunk el ezen, kedves kollégák... Ugye, ezek után talán le sem kell írnom, mit is kívánhatok, mit is kívánjak a felvidéki magyar pedagógus számára viszonylag nagy erőfeszítéssel biztosított, jubiláló Katedránknak...